

KORRALDUS

28.07.2025 nr DM-126207-22

Samma kruusakarjäär keskkonnaloa nr KL-520541 andmine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 48, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lõike 1 punkti 4, haldusmenetluse seaduse § 61 lõike 1 ning tuginedes Marina Minerals OÜ 20.10.2023 taotlusele nr T-KL/1021169, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1. anda Marina Minerals OÜ-le (registrikood 11349875) Samma maardlas Samma kruusakarjääri mäeeraldisel maavara kaevandamiseks keskkonnaluba nr KL-520541 kehtivusajaga 15 aastat;

1.2. seada antavale keskkonnaloale järgmised kõrvaltingimused:

1.2.1. Karjääri sisesed teed ja liiva/kruusa ladestusalad tuleb paigutada selliselt, et karjääri tegevuse tulemusena eralduv tolmu jääks karjääri territooriumile ja et tegevus ei põhjustaks saastatuse taseme piirväärtuste ületamist maapinnalähedases õhukihis tootmisterritooriumi piiril ning kuivadel ilmastikutingimustel kasutada liiva/kruusa veoks koormakatteid või valida sobiv sõidukiirus, et koormast ei lenduks peeni osakesi.

1.2.2. Tolmu leviku tõkestamiseks peab vastavalt liikluseaduse § 34 lõikele 6 mäeeraldiselt väljuv sõiduki veos vastavalt oma eripärale olema paigutatud, kinnitatud ja kaetud nii, et see ei ohusta inimest ega keskkonda, ei põhjusta varalist kahju ega takista liiklust.

1.2.3. Minimeerimaks võimaliku reostuse teket, tuleb kaevandamis- ja töötlemistehnika korrasolu regulaarselt kontrollida ja masinate hooldustöid teha ainult selleks ette nähtud spetsiaalsetel hooldusplatsidel.

1.2.4. Võimalike rikete ning avariide tagajärjel tekkiva kütuse- või õlireostuse likvideerimiseks peab karjääris olemas olema vajalik koguses absorbenti (näiteks turvas, saepuru või sünteetilised absorbendid), millega saab tekkinud reostuse kokku korjata.

1.2.5. Avarii korral tuleb reostus koheselt lokaliseerida ning teavitada Keskkonnaametit, Politsei- ja Piirivalveametit ja Päästeametit.

1.2.6. Võimalusel mitte teostada metsa raadamist mäeeraldise teenindusmaal.

1.2.7. Karjääris müra tekitavad tegevused (nt maavara väljavedu, ekskavaatoriga töö ja kivimi purustustegevus) on lubatud esmaspäevast reedeni ajavahemikus 8.00-17.00. Nädalavahetustel ja riigipühadel on töötamine keelatud.

1.2.8. Täiendava müratõkkemeetmena rajada Samma kruusakarjääri mäeeraldise teenindusmaa piirile müratõkkevallid, mis oleksid Lillemetsa (katastritunnus 90301:001:0584), Salumäe (katastritunnus 90202:003:0123) ja Keskvälja (katastritunnus 90202:003:0090) kinnistute suunas.

1.2.9. Kaevandamistöode alguses tuleb mõõta müra taset karjääri alast väljaspool katendivalli taga ja lähima elamu juures olukorras, kui karjääri tehnika (ekskavaator, frontaallaadur, kallurauto, veokid) koos töötavad. Mõõtmised peavad olema läbi viidud akrediteeritud mõõtja poolt. Mõõtmistulemused esitada kahe nädala jooksul ka Keskkonnaametile.

1.2.10. Loa omaja peab tagama karjääri nõlvade ohutuse metsloomadele ja inimestele.

1.2.11. Vörkla-Voorse tee (katastritunnus 90201:001:0387) ja sinna suunduva väljaveotee rekonstrueerimise, hooldamise ja kasutamise tingimused leppida kokku loa omaniku ja tee omaniku vahel enne tee kasutamist kaevandatava materjali väljaveoteena.

1.2.12. Uus karjääri väljaveotee ei tohi läbida õue ala.

1.2.13. Juhul, kui on vaja maanteega ristumiskohta välja ehitada tuleb kaasata Transpordiamet.

1.3. avalikustada Marina Minerals OÜ-le keskkonnaloa nr KL-520541 andmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Käesolev korraldus on keskkonnaloa nr KL-520541 lahutamatu osa. Keskkonnaluba nr KL-520541 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis <https://kotkas.envir.ee/>.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloa taotluse läbivaatamine

Marina Minerals OÜ (registrikood 11349875, aadress Jalgpalli tn 21, Kesklinna linnaosa, Tallinn, Harju maakond, 11312) esitas 20.10.2023 Samma kruusakarjääri mäeeraldise keskkonnakaitseloa taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 20.10.2023 numbriga DM 126207-1).

Samma kruusakarjääri asub Lääne-Viru maakonnas, Viru-Nigula vallas, Samma külas Veski katastriüksuse põhjaosas (katastritunnus 90202:003:0097). Samma kruusakarjääri

mäeeraldise teenindusmaa hõlmab kogu Veski katastriüksusest ~67%. Kinnistu kuulub eraomandisse. Samma kruusakarjääri teenindusmaa pindala on 16,05 ha ja mäeeraldise pindala on 12,61 ha. Mäeeraldis hõlmab Samma kruusamaardla (registrikaart nr 1018) aktiivset tarbevaru plokki 1 täielikult (täitekruusa aktiivne tarbevaru 539 tuh m³).

Kavandatavat kruusakarjääri maavara plaanitakse kasutada üldehitusel ja teedeehitusel. Taotletav keskmine kaevandamise aastamäär on 40 tuh m³. Samma kruusakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaluba taotletakse kehtivusega 15 aastat. Katendi maht on 48 tuh m³. Katendivalle on võimalik ära kasutada müra- ja tolmutõkkevallide rajamiseks ning jooksvalt ja peale maavara ammendamist karjäärialala korrastamiseks. Katendivallide asukohad ja parameetrid määratakse kaevandamisprojekti. Pärast varu ammendamist plaanitakse maa ala korrastada metsamaaks.

Geoloogilise uuringu teostaja: OÜ Inseneribüroo STEIGER (reg.kood 11206437). Aruande nimetus: "Lääne-Viru maakonna Samma II uuringuruumi geoloogilise uuringu aruanne (varu seisuga 01.08.2023)", Töö nr 23/4463. Geoloogiafondi number 9771. Maavaravaru arvele võtmise otsuse kuupäev ja number: 18.09.2023 nr 1-17/23/2030.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust maapõuaseaduses (MaaPS), keskkonnaseadustiku üldosa seaduses (KeÜS), keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses (KeHJS), keskkonnaministri 23.10.2019 määruses nr 56 „Keskkonnanõu taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnanõu taotluse ja loa andmekoosseis“ sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks taotluse menetlemiseks.

Riigilõiv 1000 eurot on tasutud 20.10.2023 riigilõivuseaduse § 136² lõike 1 punkt 4 kohaselt.

Keskkonnanõu andmise taotlust on kontrollinud keskkonnaregistri maardlate nimistu volitatud töötaja (Maa-ameti (alates 01.01.2025 Maa- ja Ruumiamet) 30.10.2023 kiri nr 9-3/23/15270-2).

Taotletava mäeeraldise ja selle teenindusmaa lõunaserva lähedusse jäävad D-kategooria gaasitorustik alates 500mm ja suurem T125 Aseri LKS-Varudi LKS (VID kood T125; kaitsevöönd 10 m liini teljest), D-kategooria gaasitorustik alates 200mm kuni 500mm T215 Aseri LKS-Varudi LKS (VID kood T215; kaitsevöönd 5 m liini teljest) ning ELERING AS sideehitis maismaal SK128 Aseri HKS-Varudi LKS sidekaabel (VID kood SK128; kaitsevöönd 1 m liini teljest). Taotletaval mäeeraldisel ja selle teenindusmaal kattumist tehnovõrkude kaitsevöönditega ei ole.

2.2. Keskkonnanõu taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

KeÜS § 47 lõike 2 kohaselt avaldatakse keskkonnanõu taotluse menetlusse võtmise kohta teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teade võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev

keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnavalua taotluse menetlusse võtmise teate avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatud tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning kavandatud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnavalua taotlus on 10.11.2023 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 10.11.2023 kirjaga nr DM-126207-3 keskkonnavalua taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid.

Kuni loa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igaühel õigus esitada taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid. Avalikustamise käigus ettepanekuid ja vastuväiteid ei laekunud.

KeÜS § 47 lõige 6 sätestab, et kui sama paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse menetlusse võtmise teates ei avaldatud keskkonnavalua taotluse ja selle kohta antava haldusakti eelnõu väljapaneku aega ja kohta või seisukoha ning küsimuste esitamise tähtaega ja adressaati, avaldatakse nende andmetega teade vastavalt käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 2¹ sätestatud nõuetele viivitamata pärast haldusakti eelnõu valmimist. KeÜS § 47 lõige 2 sätestab, et teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnavalua taotluse kohta antava haldusakti eelnõu teate kohalikus või maakondlikus ajalehes avalikustamata, kuna kavandatud tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

KeÜS § 47 lõike 2, haldusmenetluse seaduse (HMS) § 48 ja § 49 lõigete 1 ja 2 alusel pani Keskkonnaamet 08.07.2025 haldusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks välja ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, määraes ettepanekute ja vastuväidete esitamise võimaluse teates märgitud tähtaja jooksul. Lisaks teavitati asjast huvitatud isikuid 08.07.2025 kirjaga nr DM-126207-15.

Viru-Nigula vallavalitsuse keskkonnaspetsialist saatis keskkonnaametile 21.07.2025 oma poolse kirja (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 21.07.2025 numbriga DM 126207-17) ja teavitas järgmist:

"Olles tutvunud Samma kruusakarjääri keskkonnavalua nr KL-520541 andmise otsuse eelnõu ning dokumendiga: "Samma kruusakarjääri keskkonnavalua taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine", nõustume Samma kruusakarjääri keskkonnavalua nr KL-520541 väljastamisega koos Keskkonnaameti poolt sätestatud kõrvaltingimustega ilma omapoolsete lisatingimusteta."

Eelnõu avalikustamise käigus esitas üks eraisik e-maili teel täpsustavaid küsimusi (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 24.07.2025 numbriga DM 126207-18 ja DM 126207-19). Küsimused puudutasid kaevandamistegevusest tulenevate kahjude kompenseerimist ja karjäärirajamist. Keskkonnaamet vastas küsimustele oma 25.07.2025 kirjaga nr DM-126207-20.

Vastavalt HMS § 40 lõikele 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis Marina Minerals OÜ-lt 08.07.2025 kirjaga nr DM-126207-15 arvamust või vastuväiteid keskkonnaloa andmise otsuse ja loa eelnõule kahe nädala jooksul kirja saamisest, hiljemalt kuupäevaks 22.07.2025.

Marina Minerals OÜ esitas enda poolse arvamuse 09.07.2025. Taotleja poolse arvamuse sisu oli järgmine:

"Keskkonnaamet edastas oma 08.07.2025 kirjaga nr DM-126207-15 tutvumiseks ja arvamuse avaldamiseks Samma kruusakarjääri keskkonnaloa nr KL-520541 andmise otsuse eelnõu.

Marina Minerals OÜ on eelnõuga tutvunud ja üldiselt nõus. Küll aga palume eemaldada kõrvaltingimustest punkt 1.2.6, mis ütleb, et võimalusel mitte teostada metsa raadamist mäeeraldise teenindusmaal. Selle punkti eelnõusse lisamine on ebavajalik ja samas ka absurdne, sest ettevõtte taotleb mäeeraldisele teenindusmaad ikka karjääri teenindamiseks, mitte metsa kasvatamiseks."

Keskkonnaamet suhtles Marina Minerals OÜ esindajaga telefoni teel ja selgitas, et kõrvaltingimus nr 6 on soovitusliku iseloomuga. Kõrvaltingimus on esitatud selleks, et juhul, kui kaevandamistegevus seda võimaldab, siis on hea, kui jääks haljastatud visuaalne eraldus elamute ja karjääri vahele. Marina Minerals OÜ nõustus kõrvaltingimusega juhul, kui tegu ei ole kohustusliku nõudega, kuna kaevandamise seisukohalt on mäeeraldise teenindusmaa mõeldud kaevandamise teenindamiseks mitte metsa kasvatamiseks.

2.3. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

KeHJS § 3 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 11 lõigete 3 ja 4 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (KMH) kohustuslik KeHJS § 6 lõike 1 tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda KMH algatamist või algatamata jätmist, lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 1 kohaselt ei kuulu ettevõtte poolt taotletav tegevus olulise keskkonnamõjuga tegevuste loetelusse. Kavandatav tegevus kuulub KeHJS § 6 lõike 2 punktis 2 nimetatud tegevusvaldkonda, mille täpsustatud loetelu on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005. a määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” (KMH määrus).

KMH määruse § 1 lõike 1 ja § 3 punkti 4 kohaselt peab otsustaja andma eelhindangu selle

kohta, kas pealmaakaevandamine kuni 25 hektari suurusel alal on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevus või mitte ning otsustama KMH algamise või algamata jätmise üle.

Keskkonnaamet jättis 08.07.2025 kirjaga nr DM-126207-14 "Samma kruusakarjääri keskkonnamõju hindamise algamata jätmise" algamata KMH Samma kruusakarjääri keskkonnamõju taotlele. Kavandatava tegevuse keskkonnamõju ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks tuuakse välja keskkonnamõju kõrvaltingimustena (vt p 3.3.).

3. KAALUTLUSED

3.1. Kaalutlused keskkonnamõju andmisel

Korralduse otsustava osa punktiga 1.1 antav keskkonnamõju nr KL-520541 annab Marina Minerals OÜ-le õiguse Samma kruusakarjääri määraldise maavara kaevandamiseks.

3.2. Täiendavad kaalutlused keskkonnamõju andmisel

MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnamõju andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

MaaPS § 49 lõike 1 kohaselt esitab taotleja kaevandamise keskkonnamõju saamiseks loa andjale taotluse.

MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnamõju Keskkonnaamet.

MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt saadab keskkonnamõju andja kaevandamise keskkonnamõju taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Koosõlas MaaPS § 49 lõikega 6 edastas Keskkonnaamet Samma kruusakarjääri keskkonnamõju taotluse 10.11.2023 kirjaga nr DM-126207-4 Viru-Nigula vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks, tähtajaga 10.01.2024. Viru-Nigula Vallavalitsuse majandus-ja arendusosakonna juhi Lembit Talli pool esitati vastus, et Viru-Nigula vallavalitsusel ei ole märkusi keskkonnamõju taotluse kohta, 17.01.2024 läbi keskkonnaotsuste infosüsteemi KOTKAS, kus see registreeriti 22.10.2024 numbriga DM-126207-8. Vastavalt sellele jätkas HMS § 16 lõike 2 alusel Keskkonnaamet menetlust ilma Viru-Nigula Vallavalitsuse arvamusega, eeldades vaikimisi nõusolekut. Loa andmise otsuse ja loa eelnõude avalikustamisel on kohaliku omavalitsuse üksusel soovi korral võimalik täiendavalt ettepanekuid ja vastuväiteid esitada.

MaaPS § 50 lõike 6 kohaselt tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmeid, mida ladustatakse määraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmevõimaldaja jäätmevõimalduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab taotluse

seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjäätmete kohta. Samma kruusakarjääri keskkonnaloa taotluse seletuskirja kohaselt kaevandamisjäätmegi ei teki.

Kaevandamisjäätmeks võib kvalifitseerida kooritud katendi (kokku 48 tuhat m³), kuid taotluse kohaselt korrastatakse karjäär veekoguks ja rohumaaks ning korrastamistöödest ülejääv katend võõrandatakse. Eelnevale tuginedes ei ole antavale keskkonnaloale jäätmegi eriosa lisamine vajalik. Juhul kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjäätmegi siiski tekib, on kohustus ka kaevandamise jäätmekava esitada ning taotleda keskkonnaloale juurde jäätmegi eriosa.

KeÜS § 42 lõike 1 punkti 5 kohaselt peab keskkonnaloa taotluses märkima kavandatava tegevuse eesmärgi ja põhjenduse. Kavandatava tegevuse eesmärgiks on Samma kruusakarjääri mäeeraldisel täitekruusa kaevandamine. Taotluse kirjelduse alusel on Samma kruusakarjäärile lähim planeeritav objekt Sõmeru eritasandiline ristmik, mille ehitamisega on planeeritud alustada 2029. aastal. Karjääri avamine Tallinn-Narva maantee vahetus läheduses aitab taotluse järgi kokku hoida kulusid riigimaantee rekonstrueerimisel ja maanteega seotud objektide ehitusel ning vähendaks oluliselt transpordist tekkivat keskkonnamõju maantee ehitusel.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb hetkel kehtiva MaaPS §-s 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid.

MaaPS § 55 lõike 2 punktides 1-9 ja lõike 3 punktides 2-3 toodud asjaolusid Samma kruusakarjääri mäeeraldisel, mäeeraldisel teenindusmaa või nende asukohaga seoses ei esine, seega ei ole nimetatud punkte keeldumise alusena asjakohane käsitleda.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 10 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kaevandamine on vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Samma kruusakarjääri mäeeraldis asub eraomandisse kuuluval kinnistul ning kaevandada soovitav maavara kuulub samuti eraomandisse. Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 10 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 11 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus keskkonnaloa andmisega. Viru-Nigula Vallavalitsus taotluse kohta arvamust ei esitanud, mistõttu HMS § 16 lõike 2 alusel jätkas Keskkonnaamet menetlust ilma Viru-Nigula Vallavalitsuse arvamusega ja eeldas vaikimisi nõusolekut. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 11 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 12 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui taotletava keskkonnaloa alusel tehtavad tööd võivad oluliselt ebasoodsalt mõjutada kaitstavat loodusobjekti ja seda ebasoodsat mõju ei saa muul viisil vältida kui loa andmisest keeldumisega. Keskkonnaameti 08.07.2025 kirjaga nr DM-126207-14 kinnitatud KMH eelhinnangu järeldus oli, et kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 12 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 3 punkt 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest võib keelduda, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus. Marina Minerals OÜ ei ole seisuga 28.07.2025 karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 3 punkti 1 kohast keeldumise alust.

Maavara kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatava maa katastriüksuse sihtotstarve määramise ja muutmise nõuded on sätestatud maakatastriseaduses.

3.3. Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutlusõigus tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõige 2 punkt 5 alusel märgitakse kaevandamisloa lahtrisse „Kõrvaltingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavaravarude ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ja kaevandamisjäätmete käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks. Kaevandamise keskkonnaloaga reguleeritakse vaid mäeeraldises ja mäeeraldises teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

3.3.1. Eelhinnangus esitatud keskkonnameetmed

Keskkonnaamet on kavandatava tegevuse kohta andnud keskkonnamõjude eelhinnangu ning otsustanud 08.07.2025 kirjaga nr DM-126207-14 Samma kruusakarjääri keskkonnaloa taotlusele jätta KMH algatamata. Eelhinnangus analüüsiti karjääri tööga kaasnevate keskkonnahäiringute võimalikku teket ja levimist ning intensiivsust. Eelhinnangu lõppjärelendusena leiti, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju. Kavandatava tegevuse mõjualana käsitleti Samma kruusakarjääri mäeeraldises teenindusmaad ning ca 250-300 m ümber selle, kuna nii kaugele võib teoreetiliselt ulatuda müra või tahkete peenosakeste häiring.

Keskkonnahäiringute vältimiseks ja leevendamiseks esitati eelhinnangus järgmised keskkonnameetmed, millega tuleb loa andmisel arvestada:

1. Karjääri sisesed teed ja liiva/kruusa ladestusalad tuleb paigutada selliselt, et karjääri tegevuse tulemusena eralduv tolmu jääks karjääri territooriumile ja et tegevus ei põhjustaks saastatuse taseme piirväärtuste ületamist maapinnalähedases õhukihis tootmisterritooriumi piiril ning kuivadel ilmastikutingimustel kasutada liiva/kruusa veoks koormakatteid või valida sobiv sõidukiirus, et koormast ei lenduks peeni osakesi.

2. Tolmu leviku tõkestamiseks peab vastavalt liiklusseaduse § 34 lõikele 6 mäeeraldiselt väljuv sõiduki veos vastavalt oma eripärale olema paigutatud, kinnitatud ja kaetud nii, et see ei ohusta inimest ega keskkonda, ei põhjusta varalist kahju ega takista liiklust.

3. Minimeerimaks võimaliku reostuse teket, tuleb kaevandamis- ja töötlemistehnika korrasolu regulaarselt kontrollida ja masinate hooldustöid teha ainult selleks ette nähtud spetsiaalsetel hooldusplatsidel.

4. Võimalike rikete ning avariide tagajärjel tekkiva kütuse- või õlireostuse likvideerimiseks peab karjääris olemas olema vajalik koguses absorbenti (näiteks turvas, saepuru või sünteetilised absorbendid), millega saab tekkinud reostuse kokku korjata.

5. Avarii korral tuleb reostus koheselt lokaliseerida ning teavitada Keskkonnaametit, Politsei- ja Piirivalveametit ja Päästeametit.

6. Võimalusel mitte teostada metsa raadamist mäeeraldise teenindusmaal.

7. Karjääris müra tekitavad tegevused (nt maavara väljavedu, ekskavaatoriga töö ja kivimi purustustegevus) on lubatud esmaspäevast reedeni ajavahemikus 8.00-17.00. Nädalavahetustel ja riigipühadel on töötamine keelatud.

8. Täiendava müratõkkemeetmena rajada Samma kruusakarjääri mäeeraldise teenindusmaa piirile müratõkkevallid, mis oleksid Lillemetsa (katastritunnus 90301:001:0584), Salumäe (katastritunnus 90202:003:0123) ja Keskvälja (katastritunnus 90202:003:0090) kinnistute suunas.

9. Kaevandamistöõde alguses tuleb mõõta müra taset karjääri alast väljaspool katendivalli taga ja lähima elamu juures olukorras, kui karjääri tehnika (ekskavaator, frontaallaadur, kallurauto, veokid) koos töötavad. Mõõtmised peavad olema läbi viidud akrediteeritud mõõtja poolt. Mõõtmistulemused esitada kahe nädala jooksul ka Keskkonnaametile.

10. Loa omaja peab tagama karjääri nõlvade ohutuse metsloomadele ja inimestele.

11. Võrkla-Voorse tee (katastritunnus 90201:001:0387) ja sinna suunduva väljaveotee rekonstrueerimise, hooldamise ja kasutamise tingimused leppida kokku loa omaniku ja tee omaniku vahel enne tee kasutamist kaevandatava materjali väljaveoteena.

12. Uus karjääri väljaveotee ei tohi läbida õue ala.

13. Juhul, kui on vaja maanteega ristumiskohta välja ehitada tuleb kaasata Transpordiamet.

Antava keskkonnaloa kõrvaltingimusteks kantakse kõik eelnimetatud keskkonnameetmed.

3.3.2. Kohaliku omavalitsuse üksuse esitatud tingimused

Viru-Nigula vallavalitsus ei seadnud omapoolseid lisatingimusi.

3.4. Avalikustamise käigus esitatud ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Marina Minerals OÜ soovis eemaldada kõrvaltingimuse punkti 6, sest ettevõtte taotleb mäeeraldisele teenindusmaad ikka karjääri teenindamiseks, mitte metsa kasvatamiseks. Keskkonnaamet nõustus sisukohaga, et mäeeraldisele teenindusmaa on mõeldud karjääri teenindamiseks, kuid selgitas, et kõrvaltingimus nr 6 on soovituslik ja lähtub võimalustest. Seega jäetakse kõrvaltingimus loale, kuid selle täitmise mahu ja võimalikkuse üle otsustab keskkonnaloa omanik kaevandamistegevuse käigus.

3.5. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima AÕKS, JäätS, VeeS, MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid otsekohalduvaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalused kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelepea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt:
<https://www.keskkonnaamet.ee/et/eesmargid-tegevused/keskkonnakaitseloa-omaja-meelespea>.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Siret Punnisk
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. Mäeeraldise plaan
3. Geoloogilised läbilõiked
4. Korrastatud ala plaan

Teadmiseks: Eesti Geoloogiateenistus, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet, Viru-Nigula vallavalitsus

Kersti Ritsberg
vanemspetsialist
maapõuebüroo